

✖ حکومت ماد

میخواهم در مورد دوره ای از تاریخ صحبت کنم که حکومت مرکزی در ایران شکل گرفته است دیاکو به عنوان کسی که قرار است به مردم کمک کند تا دیگر هرج و مرج در اقتصاد و زندگی آن ها پیش نیاید انتخاب شده است. اما آیا این شرایط پایدار است؟ بعد از مرگ دیاکو چه بر سر ایران و این حکومت می آید؟ امروز در این مقاله به این سوالات پاسخ می دهیم.

دیاکو

ایران در این زمان مورد تاخت و تاز اقوام مختلف قرار دارد. هر چه قدر هم سردار های شجاع و دلیر داشته باشیم تا زمانی که رهبری واحد این لشکر را هدایت نکند نتیجه درستی حاصل نمیشود.

در این زمان که مردم ایران به یک رهبر واحد نیاز دارند همه نگاه ها به سمت دیاکو جلب میشود. زیرا که قلمرو وسیع و قدرتمند دیاکو از نظر اقوام سارگون خطرناک بود. (لازم به ذکر است که هردوت از شخصی به نام دیوکس به عنوان بنیان گذار دولت ماد یاد کرده که احتمال میرود دیاکو باشد).

روی کار آمدن دیاکو

طوایف ماد دچار هرج و مرج شده بودند. از طرفی هم ترس بسیار زیادی برای اقوام بیگانه داشتند. مشکل دیگری که داشتند این بود که باید فردی عادل و شرافتمند قدرت را به دست میگرفت تا قدرت او را از خود به در نمیکرد. اینگونه بود که فردی صالح تر از دیاکو یافت نشد.

دیاکو اتحاد بین اقوام ماد را تثبیت کرد. اتحادیه ای علیه آشور درست کرد و از شورش و حمله این قوم وحشی جلوگیری کرد.

دیاکو همه این کار ها را درحالی انجام داد که چیزی به نام امپراطوری در ایران وجود نداشت. او حکم یک حاکم عادل را داشت. حاکمی که نجات دهنده قوم ماد و تغییر دهنده آینده ایران بود. او به مرگ طبیعی درگذشت.

فرهورتیش

از اینجای ماجرا حکومت مرکزی در ایران به وجود آمد. با مرگ دیاکو یکی از اقوام او که طبق کتب تاریخی پسر دیاکو نبود به حکومت رسید. این شخص فرهورتیش نام داشت. او پادشاه ایران نبود. او قدرتش محدود به شهر کاراکاش بود، اما نکته قابل توجه در مورد فرهورتیش این بود که با اینکه قدرت زیادی نداشت ولی جاه طلبی بی حد و مرزی داشت.

فره‌ورتیش پادشاه ایران نبود شاید به عنوان پادشاه ایران شناخته شده نبود ولی خودش را پادشاه میدانست. او همه تلاش خود را به کار گرفت تا به تمام مردم ایران این را القا کند که پادشاه است. او تلاش کرد اقوام ماد را باهم متحد کند و از هجوم اقوام بیگانه ای چون آشور، سکاه و قفقاز به خاک ایران جلوگیری کرد. اما در نهایت هر فرازی یک فرودی دارد. فره‌ورتیش هم از این قاعده مستثنی نیست.

او تمام تلاشش را کرد تا از هجوم سکاه جلوگیری کند و در نهایت جان خود را حین درگیری با این قوم وحشی از دست داد.

هوخشتره

در حال حاضر قلمرو ماد شامل مانای و پارسه است و البته بدون حاکم مرکزی اداره می‌شود و این برای سکاه یعنی بهشتی برای تاخت و تاز که این وحشتناک بود. ۲۸ سال تمام اقوام سکایی این قلمرو را مورد تاخت و تاز قرار دادند.

هوخشتره پسر فره‌ورتیش بود که در جنگی که پدرش کشته شد همراه او بود، اما در این زمان هوخشتره کودکی بیش نبود. او مجبور شد برای نجات جان مردم با سکاه صلح کند و شرایط سنگین این قوم را بپذیرد.

این صلح باعث شد تا مدت زمان زیادی قلمرو ماد مورد تاخت و تاز قرار بگیرد و رو به نابودی رود. سکاه از ایران رفتند در واقع سکاه جوگیر شدند. چنان تاختند که تا فلسطین و لبنان رفتند. آنها بیابان‌گرد بودند برای همین بسیار وحشی بودند. هوخشتره از غیبت آنها استفاده کرد و یک سپاه سری برای خود ایجاد کرد.

وقتی سکاه درحال برگشت به سرزمین خود بودند، مادیس پادشاه سکاه را دعوت کرده و مادیس و همراهانش را مست کرد و همه را به قتل رساند.

اینگونه بود که هوخشتره صلاحیت خود را نشان داد و شروع کرد به ترمیم خسارت هایی که سکاه وارد کرده بودند. این زمانی که کشور در اشغال سکاه بود برای هوخشتره درس بزرگی بود تا سپاه بزرگ و مجهزی فراهم کند.

پایان هوخشتره

هوخشتره در روزهای پایانی زندگی خود، با لیدیه درگیر بود. این جنگ ها ۵ سال طول کشید و در نهایت با به وجود آمدن کسوف این جماعت خرافاتی تصور را بر این گذاشتند که الهه آسمان ها از آنها خشمگین شده و با ناپدید کردن ماه، قصد دارد نارضایتی خود را اعلام کند.

اما زمانی به صلح رضایت دادند که دختر پادشاه لیدیه به عقد آزدهاک پسر هوخشتره در آمد. بعد از این صلح هوخشتره درگذشت.

آژدهاک آخرین پادشاه ماد

پسر هوخشتره، آژدهاک بود. او هیچ بهره سیاسی و اقتصادی و حتی جنگاوری را از نوادگان خود به ارث نبرده بود. فردی هوسران، خوش گذران و بی بخار بود.

بعد از مرگ پدرش کشور دچار بحران ها و بی ثباتی های زیادی شده بود که آژدهاک اصلا صلاحیت رتق و فتق دادن این قبیل امور را نداشت. آژدهاک برای بقای سلطنت و حکمرانی خود از هیچ تلاشی فروگذار نکرد، اما دست پر توان سرنوشت چیز دیگری برایش نوشته بود. با اتفاقاتی که با ظهور کوروش کبیر افتاد مردم که دل خوشی از آژدهاک نداشتند او را رها کرده و با کوروش بزرگ هم پیمان شدند. با سقوط آژدهاک حکومت ماد برای همیشه نابود گشت.